

Beste ambtenaar,

Iemand met veel ervaring in het islamitisch onderwijs, godsdienstonderwijs en zelfs een BA scriptie gewijd aan particulier islamitisch godsdienstonderwijs, thans werkzaam in zowel informeel als het formele islamitisch onderwijs, wil ik het volgende met enig cynisme zeggen.

De overheid staat pal voor religieuze vrijheid, althans zolang het niet schuurt met haar eigen idealen. Want hoewel Nederland zich beroept op seculiere waarden en artikel 23 van de Grondwet, dat vrijheid van onderwijs garandeert, wordt er blijkbaar met plezier een uitzondering gemaakt voor islamitische scholen. Sinds 2002 hebben politieke partijen van links tot extreem-rechts zich met regelmaat geschaard achter voorstellen om godsdienstlessen op (erkende) islamitische scholen te onderwerpen aan inspectie—natuurlijk “terughoudend,” om de schijn van bemoeienis te vermijden. Maar als de resultaten uit rapporten van de Onderwijsinspectie in de jaren '02, '03 en '06 niet de gewenste onrust aanwakkeren ('Geen haat', 'Niet anti-integratief', 'Geen buitenlandse beïnvloeding'), is de oplossing simpel: zet de godsdienstlessen maar verder onder een vergrootglas. Wie weet vinden we dan wél iets bezwaarlijks. Zo ging dat ruim twee decennia terug en zo blijkt thans dat nog te gaan. Zelfs als er rechters aan te pas komen - later, als de schade al heeft plaatsgevonden en het hele islamitische onderwijs er nog steeds schade van ondervindt - en deze overheid terecht op de vingers tikt, blijft men graven om een gemeenschap in een kwaad daglicht te zetten. Waarom die verdachtmaking, valse bemoeienis?

Het kernpunt van seculariteit is juist dat de staat zich niet bemoeit met de theologische inhoud van religies. Oud-Minister De Graaf (D66), later baas van de Raad van State, schreef ooit zelfs in zijn Nota Grondrechten in de pluriforme samenleving dat het simpelweg niet aan “buitenstaanders (inclusief overheidsorganen)” is om te bepalen wat een gelovige onder zijn geloof verstaat. Maar wanneer islamitische basisscholen aan bod komen, vervaagt dat mooie principe wonderlijk snel! Want hoewel artikel 23 bedoeld is om alle religieuze scholen te vrijwaren van staatsinmenging in religieuze inhoud, heeft de politiek blijkbaar bedacht dat de islam hier even los van moet staan. De Onderwijsinspectie moet vooral de “kernwaarden van Nederland” bewaken—diezelfde kernwaarden die ironisch genoeg juist de vrijheid van religie zouden moeten beschermen.

En dan is er nog de vraag of deze drang tot inspectie (op erkende scholen, let op!) echt noodzakelijk is. Volgens internationaal erkende mensenrechtenprincipes mag de staat religieuze vrijheid alleen inperken wanneer dat strikt noodzakelijk is voor het beschermen van anderen, en ook dan uitsluitend op proportionele wijze. Maar in plaats van zich af te vragen of toezicht op godsdienstlessen disproportioneel is of of er minder ingrijpende middelen zijn, negeert de overheid deze principes vrolijk, in een opmerkelijke eenzijdigheid.

Vergelijk dit eens met het zogenaamde “boekverbod” van weleer. Wetten die indirecte discriminatie kunnen inhouden, zoals deze wetgeving tav onderwijs, worden zorgvuldig opgesteld om kritiek op onrechtvaardigheid voor te zijn. Er werd toentertijd over 'gezichtsbedekkende kleding' zelfs een extra paragraaf toegevoegd waarin uitgelegd wordt dat het boekverbod “niet discriminatoir” is omdat het zogenaamd de algemene norm van maatschappelijke deelname bevordert. Een mooie, rekbare rechtvaardiging, hoewel het

duidelijk is dat de focus vrijwel uitsluitend op islamitische vrouwen ligt! Gewoon een vies spelletje.

Lees gewoon door. Ja, ik spreek over regulier islamitisch erkend onderwijs. Niet informeel onderwijs, nog. Maar hou vol nog even..

Het is bijna alsof de vrijheid van godsdienst nu een obstakel vormt dat politiek gezien maar al te graag aan de kant wordt geschoven. Steeds vaker lijken wetgeving en regels subtiel ontworpen om een specifieke groep te raken, terwijl men tegelijkertijd volhoudt dat het hier slechts om algemene principes gaat. De intentie achter de inspecties op godsdienstonderwijs van reguliere erkende scholen lijkt dan ook meer op dwangmatige secularisatie dan op bescherming van de samenleving. Wat rest is een overheid die de vrijheden van minderheden met voeten treedt, ironisch genoeg in de naam van de waarden en rechten die zij zegt te beschermen.

En dit gaat dus over REGULIER ERKEND onderwijs, waar dit eigenlijk niet eens hoort. Wat dan te denken van informeel onderwijs?!?! Van moslims e.a. groepen minderheden?!?!

Feitelijk is het zo dat mensenrechten, seculiere principes en de grondwet al heel veel restricties leggen op inspecties en beïnvloeding van godsdienstonderwijs op door de overheid gefinancierde bijzondere basisscholen. De overheid moet terughoudend zijn, op basis van vrijheid en gelijkheid. Laat staan bij private organisaties of moskeeën! Dit is niet alleen een hellend vlak waarop de regering zich begeeft, maar al strijdig met zoveel rechten en wetten!

Mijn oproep aan de ambtenaar: het is juist de functie van een grondrecht (vrijheid van godsdienst, vrijheid van onderwijs, dus van stichting, richting en inrichting van godsdienstonderwijs) een obstakel te zijn voor (ongerechtvaardigd) overheidsoptreden. Laat je niet misleiden en gebruik je verstand: de voorgenomen wetgeving behelst geen neutrale regels die geheel toevallig in strijd zijn gekomen met (minderheids-)religies. De instrumenten worden juist ontworpen om specifieke praktijken van (individuen in) specifieke geloofsgemeenschappen te beletten: moslims, moskeeën, Arabische taal weekendscholen, de islam.

Wees dus een gerechtvaardigd obstakel tegen deze onrecht!

Gegroet,